

törvény világos szövegezése és intenciója szerint — miként fentebb világosan kifejtettük — a tulajdonosi jelzálog a tulajdonos és főadós között mindenkor fennálló megtérítési joghoz igazodik, azzal áll és bukik. Miután a tulajdonos kielégítést nyert, nyilván meg kell szűnnie. Ez esetben azonban X. teljesítés nélkül kizárólag a tulajdonosi jelzálog intézményének jóvoltából liberáltatott. Ha pedig amellettt maradunk, hogy X. kötelezettsége változatlanul fennáll, akkor meg X. jut esetleg kétszeres kielégítéshez.

Mindebből további kommentár nélkül következik, hogy a tulajdonosi jelzálog soha semmilyen körülmények között nem alkalmazható, mert feltétlenül megoldhatatlan komplikációkra, feneketlen jogi vitákra adna alkalmat.

Ezt az intézményt, mely a jogi matematika kétszerkettőjével ellenkezik, nem desuetudo által kell bíróságainknak kiküszöbölni jogrendszerünk testéből, hanem egyszerűen ignorancia által, mivel a törvény szövege nem teheti túl magát az általános jogelvek szigorú felépítésén. *Princeps non supra grammaticos.*

Dr. Fränkel Lóránd.

Szolgálati bizonyítvány kiadása iránti igény peresíthető. „Érdekeszme töredékek” című tanulmányomban a védetlen igény nem kívánatos kategóriája kapcsán bírálat tárgyává tettem a Kúria P. II. 8192/1930. számú ítéletében is kifejezésre juttatott azon álláspontot, amely a szolgálati bizonyítvány kiállítására iránti igénytől a perbeli érvényesíthetőséget megtagadta és a felet csupán az ebből származó kárigény érvényesítésére korlátolta. A Kúria P. II. 4342/1933. sz. rész-ítélete ezzel a merev, az élet szükségleteivel nem számoló felfogással szakított és teljes határozottsággal enunciólta azt a mindenképpen helyeslendő tételt, hogy „a fellebbezési bíróság, amidőn az alperest az ítélete rendelkező részében megjelölt szolgálati bizonyítvány kiállítására kötelezte, nem sértett anyagi jogszabályt”. Meglepő, hogy a Kúria a bizonyítvány kiadása iránti igény peresíthetőségének elvi kérdésével, korábbi gyakorlatával az indokolásban nem is foglalkozik, hanem idézett egyetlen mondatával, szinte indokolás nélkül dönt, amiből talán szabad arra következtetni, hogy a tételt, amely pedig korábbi gyakorlatával szembe került, olyan természetszerűnek, önmagától értetődőnek tekintette, amelyet külön bővebben indokolni nem is szükséges. A másik jelenség, amire az esettel kapcsolatosan reá kell mutatni, az, hogy a bizonyítvány kiállítására iránti igényt már a II-od bíróság megítélte. Ha jogegység és jogbiztonság szempontjából mindenképp szükséges is, hogy az alsó bíróságok a Kúria joggyakorlatához alkalmazkodjanak és azt kövessék, ez az engedelmesség nem mehet el az unbedingte Gehorsam kritikanélküliségéig. Még a katonai parancsnak sem kellő teljesítése a parancs szolgálai követése. Bírói érzék dolga azoknak az eseteknek a megválasztása, amikor az alsó-bíróság a Kúria gyakorlatá ellenére dönt. De, ha az alsóbíróság szerencsés kézzel nyul hozzá a meg nem felelő gyakorlathoz, úgy ez a munkássága a netán helytelen gyakorlat megváltoztatásának üdvös kezdeményezését jelenti. **B. S.**